

Doen sterven of laten sterven

Misverstanden en valkuilen rondom euthanasie en palliatieve sedatie

De laatste jaren is het aantal meldingen van euthanasie en hulp bij zelfdoding aanzienlijk gestegen. Als praktiserend arts krijgt u dit verzoek gemiddeld 1 tot 2 keer per jaar. Het blijft vaak een lastige situatie. Een collega consulteren bij een verzoek om euthanasie is, net als de uitvoering hiervan, aangrijpend en belastend. De speciaal opgeleide en onafhankelijke artsen van Steun en Consultatie bij Euthanasie in Nederland, de SCEN-artsen, worden betrokken bij een intiem en ingewikkeld proces van u en uw patiënt. Deze arts moet zich verplaatsen in de positie en handelwijze van u als consultvrager én in de vraag en situatie van de patiënt. Ook moet de consulterende arts toetsen of aan de zorgvuldigheidseisen van de wet toetsing levensbeëindiging wordt voldaan.

Palliatief sederen in de terminale fase lijkt gemakkelijk en soms een alternatief voor euthanasie. In de praktijk blijkt het vaak tot problemen te leiden. Technisch is het soms lastig, maar ook de vraagverheldering bij een palliatieve patiënt over hoe te sterven is ingewikkeld. Daar verandert de KNMG-richtlijn Palliatieve Sedatie niets aan. Als palliatief arts ontmoet u de SCEN-arts vaak in die uiterst precaire situatie.

Ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum van de SCEN-artsen in Noord-Nederland willen we graag met u in gesprek. In een middag- en avondprogramma krijgt u een interactieve nascholing over allerlei knelpunten rond euthanasie en palliatieve sedatie.

Programma

Donderdag 14 januari 2010

Dagvoorzitter: G. van Dijk
beleidsadviseur ethiek, KNMG

- 15.00 Ontvangst en registratie
- 15.30 Opening
J.J. Boskamp
- 16.00 Wij zijn geen stelletje onkundige lieden
E.H.J. van Wijlick
- 16.30 Waar kan het misgaan? De praktijk
T.A. Tanja
- 17.00 Workshops ronde 1
- 18.00 Pauze met buffet
- 19.00 Workshops ronde 2
- 20.00 Plenaire discussie naar aanleiding van workshops
o.l.v. G. van Dijk
- 20.30 De dood heeft de toekomst
C.Simon
- 20.50 Afsluiting en borrel

**Sprekers / workshopleiders / voorzitter /
programmacommissie:**

W. Benneker *SCEN-arts/huisarts, Groningen*
J.J. Boskamp *SCEN-arts/huisarts, Bedum*
Mw. E.M. ter Braak *SCEN-arts/huisarts, Groningen*
G. van Dijk *beleidsadviseur ethiek, KNMG*
R. Eggink *SCEN-arts/specialist ouderengeneeskunde, Groningen*
J.J. van Nierop *SCEN-arts/huisarts, Winschoten*
Mw.dr. A.K.L. Reyners *oncoloog, UMCG*
C. Simon *filosoof en publicist, Bedum*
J. Talsma *SCEN-arts/huisarts, Groningen*
T.A. Tanja *SCEN-arts/huisarts, Groningen*
Dr. D.G. van Tol *universitair docent, Gezondheidswetenschappen/Metamedica, UMCG*
Mw. M.G. Tuinenga *senior consulent, Wenckebach Instituut, UMCG*
Mw. A.W.G. van der Velden *internist-oncoloog, Martini Ziekenhuis Groningen*
Dr. M. van Wijhe *anesthesioloog/hoofd Pijncentrum, UMCG*
E.H.J. van Wijlick *beleidsadviseur/projectleider SCEN, KNMG*
C. Wijbenga *SCEN-arts/huisarts, Groningen*
Mw. T. van Wijngaarden *SCEN-arts/huisarts, Groningen*

Voor meer informatie over de workshops
raadpleeg www.wenckebachinstituut.nl

Organisatie

SCEN-artsen uit de provincie Groningen in samenwerking met het Wenckebach Instituut en de KNMG district Groningen.

Doelgroep

Huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde, medisch specialisten en aios uit genoemde vakgebieden.

Accreditatie

Het programma is geaccrediteerd door het Accreditatie Bureau Cluster 1 (o.a. huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde) met 4 uren.

Accreditatie van het programma is aangevraagd bij het Accreditatie Bureau Medisch Specialisten.

Plaats

Het symposium vindt plaats in het UMCG.
Ontvangst: Ronde Zaal
Programma: Rode Zaal
(beide locaties intern UMCG-adres: Winkelstraat 1)

Parkeren/Openbaar vervoer

U kunt de auto parkeren in Parkeergarage Noord, bereikbaar via de Antonius Deusinglaan (u ontvangt alléén voor deze parkeergarage een gratis uitrijkaart). Van daaruit volgt u de bewegwijzering 'Ingang UMCG'. Maakt u gebruik van het openbaar vervoer dan neemt u vanaf het Centraal Station buslijn 8 of 22.

Kosten

Deelname aan het symposium kost € 120,- per persoon, voor aios € 50,- per persoon.

Inschrijving

U kunt zich tot **4 januari 2010** inschrijven via www.wenckebachinstituut.nl en ons machtigen het inschrijfgeld van uw rekening af te schrijven. Het inschrijfgeld wordt vermoedelijk in de week 1/2010 afgeschreven.

Deelname is aan een maximum aantal gebonden, inschrijving vindt plaats op volgorde van binnenkomst. We streven naar een evenredige verdeling van de verschillende medici practici. Wij informeren u zo snel mogelijk over plaatsing.

Annulering van uw inschrijving is mogelijk tot 4 januari 2010. In dat geval worden administratiekosten (€ 10,-) van uw rekening afgeschreven. Bij annulering na deze datum is geen restitutie mogelijk. Bij verhindering kan een vervanger uw plaats innemen.

Meer informatie

Wenckebach Instituut
Secretariaat Postgraduate School of Medicine
(t) 050-3619024
(e) paog@wenckebach.umcg.nl

SYMPOSIUM

Doen sterven of laten sterven

Misverstanden en valkuilen rondom euthanasie en palliatieve sedatie

Donderdag 14 januari 2010